

Friends programa, antrieji metai

- Analizuokite, vykdykite prevenciją ir skleiskite žinią

Dėkojame, kad tęsiame bendradarbiavimą jau antrus metus. Čia rasite informaciją apie tai, kaip kartu dirbsime šiemet, kokius praktinius veiksmus turėsite atlikti iki "Vaikų linijos" lektorių apsilankymo pas jus, kaip jūsų mokyklai vertėtų suplanuoti programos įgyvendinimą.

Turinys

Apklausa

Apklausoje turi dalyvauti visi mokiniai, pradedant trečiaja klase, bei visi mokyklos darbuotojai. Apklausoje rezultatai parodo, kaip mokiniai supranta saugumą ir gerovę savo mokykloje, priekabiavimo ir patyčių atvejų skaičių bei mokinių ir mokyklos personalo požiūrį į teisingo ir lygiavertiško elgesio užtikrinimo veiklą.

Susitikimas su mokiniais

Mokinių susitikime dalyvauja atrinkti mokinių atstovai. Susitikę su mokinių atstovais, mes gilinamės į kai kuriuos apklausoje pateiktus klausimus ir atsakymus į juos. Kartu su mokiniais analizuojame apklausos rezultatų priežastis ir teikiame pasiūlymus, kokias priemones ir veiksmus verta įgyvendinti mokykloje.

Susitikimas su mokyklos administracija

Kartu su mokyklos vadovybe susipažįstame su mokykloje atliktos apklausos rezultatais bei aptariame strategiją sukurti saugią aplinką mokykloje, kur įgyvendinamos priemonės yra pagrįstos apklausos ir susitikimo su mokiniais rezultatais.

Darbuotojų mokymai

Darbuotojų mokymai yra skirti visiems mokykloje dirbantiems asmenims. Mes dalijamės žiniomis ir priemonėmis, padedančiomis suprasti priekabiavimo ir patyčių atvejų paplitimą, kartu ruošiame konkrečias priemones imtis veiksmų, remiantis apklausos ir diskusijų su mokiniais rezultatais.

Klasių auklėtojų / kuratorių mokymai

Klasių auklėtojų / kuratorių mokymai yra skirti klasių vadovams. Mokymų metu yra aptariama praktinė metodika, pagrįsta įvairių darbo metodų testavimu ir aptarimu klasėje.

Mokymai mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams)

Visiems tėvams ir globėjams organizuojamas susitikimas aptarti savo vaidmenį, kitų suaugusiųjų ir mokyklos vaidmenį siekiant sukurti saugią aplinką mokykloje.

Užduočių knygos ir medžiaga mokytojų grupių susitikimams

„Friends“ programos užduočių knygos – tai metodinė medžiaga darbui klasėje. Taip pat siūlome iš anksto paruoštą medžiagą darbuotojų grupių susitikimams.

Mokyklos darbuotojų mokymai apie patyčių prevenciją/intervenciją

Mokymai skirti visiems mokyklos darbuotojams. Suteikiama žinių bei priemonių, kaip reaguoti patyčių atveju, kokių priemonių imtis, įvykus patyčioms arba jas įtarus. Pateikiamos patyčių reiškinio registravimo ir kitų dokumentų pildymo rekomendacijos. Aktyviai gilinamasi į patyčių prevencijos planą mokykloje, jo įgyvendinimą.

Apklausa

Friends programos atstovai atsiųs jums prisijungimo prie klausimynų informaciją. Klausimynus galima pildyti, naudojantis visomis elektroninėmis priemonėmis. Atsakymų į klausimus rezultatai bus pateikti PDF ir Power Point formatu. Mokyklos vadovas gaus prieigą prie apklausos rezultatų ir galės juos analizuoti.

Prieš pradėdant vykdyti apklausą, jūs gausite šiuos dokumentus:

- Informaciją mokyklos vadovybei dėl prisijungimo ir techninės pagalbos;
- Informaciją mokytojams apie Friends programos apklausą – terminų ir sąvokų išaiškinimą.

Pasiruošimas apklausai ✓

- Laiku informuokite personalą, mokinius ir tėvus, kad planuojate atlikti apklausą mokykloje. Supažindinkite juos su apklausos tikslais.
- Informuokite kada, kur ir kaip pravesite apklausą. Siūlytume skirti mokyklos darbuotojams 15-20 minučių atsakyti į klausimus, o mokiniams – tiek pat arba šiek tiek daugiau.
- Mes rekomenduojame kiekvienam mokytojui, atsakingam už apklausos vykdymą, trumpai aptarti su mokiniais klausimyne naudojamus terminus. Pasinaudokite Friends programos pateiktu žodynėliu.
- Jei jūsų mokykloje mokosi 6 ir/ar 9 klasių mokiniai, turite pasirinkti iš dviejų skirtingų šių klasių mokinių apklausos formų. 6 ir 9 klasė įtraukta tiek į vyresnių, tiek į jaunesnių mokinių apklausas ir mokykla prieš organizuojant apklausą turi nuspręsti, kurią apklausos formą pildys 6 ir 9 klasių mokiniai. Visi to paties amžiaus mokiniai turėtų pildyti tą pačią formą.

Laiko skirto vykdyti apklausą metu:

Friends programos atstovai gali gauti informaciją apie tai, kiek asmenų konkrečiu laiku pildo klausimyną. Susisieki su mumis pasitarti dėl papildomo laiko, jei nesate įsitikinę, ar visi dalyviai užpildė klausimyną.

Susitikimas su mokiniais (1,5 val.)

Mokinių susitikimas, organizuojamas atlikus apklausą, suteikia jūsų mokiniams galimybę įsitraukti į prevencijos mokykloje planavimą. Mokiniai gali pasiūlyti, kokias priemones įgyvendinti, kokių žingsnių imtis, o mokyklos personalas gali geriau suprasti apklausos rezultatus. Kartu su mokinių atstovais mes aptariame priemones ir veiklas, pagrįstas mokinių patirtimi. Suprantama, kad tokiu atveju padidėja tikimybė, jog priemonės, kurias mokykla įgyvendins, duos geriausių poveikį.

Turinys:

Užduotys susipažinimui, prisistatymui. Gilesnė diskusija, siekiant išanalizuoti kaip suvokiama situacija mokykloje, lyginant su ankstesniais metais. Teikiami konkretūs pasiūlymai, ką galėtų padaryti mokiniai ir mokyklos personalas.

Dalyviai:

Mokiniai: maksimalus mokinių skaičius apie 15. Tai gali būti dabar veikianti mokinių taryba arba mokinių grupė – bendraamžių konsultantai. Arba galima suburti mokinių grupę, sudarytą iš visų klasių atstovų.

Pasiruošimas susitikimui su mokiniais ✓

- Kėdžių išdėstymas ratu
- Kompiuteris ir Power Point projektorius
- Rašomoji lenta ir rašymo priemonė
- Galbūt arbata ir užkandžiai per pertrauką

Susitikimas su mokyklos administracija (2 valandos)

Šis susitikimas yra skirtas vadovams pristatyti apklausos rezultatų apžvalgą. Mokyklos administracijos susitikimas turi būti organizuojamas praėjus bent vienai savaitei po apklausos, šią datą iš anksto suderinus su mokykla ir „Vaikų linija“.

Turinys:

Susitikimo metu mes pristatome apklausos, atliktos internetinėje erdvėje, rezultatus. Rezultatų pristatymo metu stengiamės paaiškinti mokinių mintis apie apklausos rezultatus, kurias jie išsakė mokinių diskusijoje. Kartu analizuojame rezultatus, lyginame su ankstesnių metų rezultatais, nustatome tas sritis, į kurias turėsime orientuoti savo pastangas pirmiausiai bei pristatome siūlomas priemones.

Dalyviai:

Šis susirinkimas pirmiausia yra skirtas mokyklos administracijai, kartais jo metu yra skiriamas laikas pristatyti mokyklos darbuotojų apklausos rezultatus. Tačiau jei mokyklos vadovybė nori, kiti svarbūs mokyklos darbuotojai, kuriantys saugią aplinką mokykloje, gali dalyvauti taip pat.

Pasiruošimas mokyklos vadovybės susirinkimui ✓

- reikalingas kompiuteris ir Power Point projektorius rodyti skaidres

Visų darbuotojų mokymai (3 valandos)

Darbuotojų mokymų metu visi mokyklos darbuotojai dirba kartu, numato ateities žingsnius ir planuoja priemones priklausomai nuo mokyklos poreikių ir jos situacijos. Mokymų metu visi mokyklos darbuotojai dirba darbo grupėse. Antrųjų metų darbuotojų mokymai bus organizuojami 2020 m. sausio – kovo mėnesiais.

Turinys:

Darbuotojų mokymų metu keliami klausimai yra susiję su mokyklos kultūra ir mokyklos normomis, dėl kurių gali atsirasti diskriminavimas, patyčios, žeminantis elgesys. Remiantis mokyklos kultūros rizikos veiksnių analizės rezultatais, mes toliau diskutuojame kaip mokyklos personalas galėtų vietoj atstumiančios/susvetimėjusios mokyklos kultūros kurti visus įtraukiančią kultūrą. Kiti mokymų tikslai yra surasti bendrą sutarimą kaip elgtis sudėtingose situacijose, kai yra pažeidžiamos taisyklės.

Dalyviai:

Mokyklos darbuotojų mokymai yra skirti visiems mokykloje dirbantiems asmenims. Mes rekomenduojame pakviesti visus dirbančius mokykloje dalyvauti mokymuose.

Pasiruošimas personalo mokymams ✓

- Rašomoji lenta, rašymo priemonė
- Kompiuteris rodyti Power Point skaidres, projektorius
- Kava, arbata ir užkandžiai pertraukos metu

Klasių auklėtojų / kuratorių mokymai (3 valandos)

Antrųjų metų klasių auklėtojų / kuratorių mokymai yra praktinio pobūdžio, skirti įvairių dalykų mokytojams. Jų tikslas yra aptarti tvarką, susijusią su smurto, patyčių prevencijos ir saugios aplinkos kūrimu mokykloje, bei aptarti, kaip atremti iššūkius kurie gali iškilti.

Turinys:

Antrųjų metų klasių auklėtojų / kuratorių mokymuose sutelkiame dėmesį į tai, kaip elgtis konkrečiose situacijose mokyklos aplinkoje, pavyzdžiui, ką daryti, kai susiduriame su patyčių atveju. Pasitelkdami vaidmenų žaidimus aptarsime būdus kaip spręsti sudėtingas situacijas mokykloje. Mokymai yra pagrįsti Užsiėmimų knyga, kurią mokyklos gavo pirmaisiais programoms metais.

Dalyviai:

Maksimalus mokymų dalyvių skaičius yra 30. Šie kursai pirmiausiai yra skirti mokyklos klasių auklėtojams / kuratoriams, mokytojams ir kitam personalui norinčiam puoselėti konstruktyvus ir nesmurtinio bendravimo vertybes. Dalyviai turi susipažinti su Užsiėmimų knyga iki atvykimo į mokymus ir gauti informaciją apie tai, kada jie turės naudotis šia medžiaga ateityje.

Pasiruošimas klasės auklėtojų / kuratorių mokymams ✓

- Projektorius ir ekranas
- Patalpa kur pusruračiu yra sustatytos kėdės, stalų nėra.
- Rašomoji lenta, rašymo priemonė
- Arbata, kava, užkandžiai per pertrauką

Tėvams skirti mokymai (1-2 val.)

Paskaita skirta aptarti prevencinį darbą, siekiant kovoti su diskriminavimu, patyčiomis, priekabiavimu mokykloje. Taip pat bendradarbiavimą tarp mokyklos ir tėvų bei šeimos kaip paties esminio komponento. Paskaitoje pabrėžiama, kad mokyklos, tėvų ir Friends organizacijos programos tikslai yra tie patys – sukurti saugią aplinką mokiniams.

Susitikimo metu mes pasidaliname informacija apie Friends programos darbą ir bendrų pastangų rezultatus. Jei jūs norite, kad susitikimo su tėvais metu visas dėmesys būtų sutelktas į patyčias internete, prašome susisiekti su „Vaikų linijos“ komanda.

Turinys:

Dalyviai diskutuoja tokiomis temomis: kaip turėčiau elgtis arba kokio elgesio tikėčiausi iš mokyklos kai/jeigu mokykloje, kur mokosi mano vaikas, įvyktų patyčių atvejis? Kokių veiksmų tikėčiausi iš kitų tėvų, jiems sužinojus apie priekabiavimo ar patyčių atvejį? Kita diskusijos tema - mokyklos atsakomybė, kai mokykla sužino apie priekabiavimą ir patyčias bei tėvų reakcija, sužinojus, kad jų vaikas yra auka arba pažeidėjas.

Dalyviai:

Šie mokymai yra skirti visiems globėjams ir artimiausiems šeimos nariams, kurių vaikai mokosi mokykloje.

Pasiruošimas susitikimas su tėvais ✓

- projektorius, kompiuteris ir garso kolonėlės, galimybė rodyti Power Point skaidres ar video filmą.

Projektas organizuojamas Europos socialinio fondo finansuojamo projekto „saugios aplinkos mokykloje kūrimas II“ Nr. 09.2.2-ESFA-V-729-03-0001 lėšomis.

Kuriame
Lietuvos ateitį
2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

Vaikų linija
116 111 | vaikulinija.lt

Antrųjų metų mokymai mokyklos darbuotojams apie patyčių intervenciją (4 val.)

Mokymai skirti visiems mokyklos darbuotojams. Jų metu suteikiama žinių bei priemonių, kaip reaguoti patyčių atveju, kokių priemonių imtis, įvykus patyčioms arba jas įtarus. Pateikiamos patyčių reiškinių registravimo ir kitų dokumentų pildymo rekomendacijos. Aktyviai gilinamasi į patyčių prevencijos planą mokykloje, jo įgyvendinimą.

Turinys:

Mokymų temos: patyčių samprata ir reagavimo į šią smurto formą galimybės, patyčių reiškinių registravimas, veiksmų planavimas, pokalbiai su patyčių dalyviais ir jų tėvais. Mokymų metu pasitelkus vaidmenų žaidimus aptariamos patyčių situacijos ir galimi reagavimo jose būdai. Aptariama, kaip atskirti ir reaguoti seksualinio priekabiavimo atvejais.

Dalyviai:

Mokymai skirti pedagogams ir kitiems mokyklos darbuotojams.

Pasiruošimas mokyklos darbuotojų mokymams apie prevenciją/intervenciją

- Erdvi patalpa.
- Kompiuteris, projektorius skaidrėms ar filmuotai medžiagai rodyti.

